

**PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

**PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS PRIEŠGAISRINĖS TARNYBOS
2020 METŲ FINANSINIO (TEISĖTUMO)
AUDITO ATASKAITA**

2021 m. balandžio 6 d. Nr. A– 1

Pasvalys

Su audito ataskaita galima susipažinti
Pasvalio rajono savivaldybės interneto puslapyje
adresu www.pasvalys.lt

Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba – biudžetinė įstaiga, prižiūrinti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Kontrolės ir audito tarnyba teikdama pastebėjimus ir rekomendacijas siekia didinti viešojo sektoriaus efektyvumą ir jo kuriamą naudą rajono bendruomenei, skatinti atskaitingumą, į rezultatus ir žmonių poreikius orientuotą valdymą, Savivaldybės turto, finansų valymo ir kontrolės sistemų pažangą.

Auditą atliko: Savivaldybės kontrolierė Rima Juodokienė

Audito ataskaita pateikta: Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinei tarnybai, Pasvalio rajono savivaldybės Merui, Pasvalio rajono savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, Pasvalio rajono savivaldybės administracijai

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI	4
ĮŽANGA	5
AUDITO REZULTATAI	7
1. ĮSTAIGOS FINANSINIŲ ATASKAITŲ IR BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIŲ NEVERTINOME DĖL NEKOREKTIŠKOS BUHALTERINĖS APSKAITOS	7
2. VALDANT LĖŠAS IR TURTAŲ NUSTATĖME TRŪKUMŲ	14
3. KITI PASTEBĖJIMAI	16
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	17
PRIEDAS	19

PAGRINDINIAI FAKTAI

6

-
- tiek yra ugniagesių komandų

58

-
- tiek yra darbuotojų Įstaigoje

720,5 tūkst. Eur

-
- tiek asignavimų Įstaiga panaudojo 2020 m.

214,9 tūkst. Eur

-
- tiek Savivaldybės turto Įstaiga valdė 2020 m. pabaigoje

11,5 tūkst. Eur

-
- Įstaigos įsiskolinimas 2020 m. pabaigoje

0 tūkst. Eur

-
- įsiskolinimas Įstaigai 2020 m. pabaigoje

IŽANGA

Informacija apie audituojamą subjektą

Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba (toliau – Įstaiga) yra biudžetinė įstaiga, teikianti viešąsias paslaugas, Lietuvos Respublikos civilinės saugos ir gelbėjimo sistemos dalis, sudaranti Pasvalio rajono savivaldybės civilinės saugos ir gelbėjimo nuolatinės parengties pajėgas.

Įstaiga vykdo vieną Savivaldybės funkcijų įgyvendinimo ir valdymo programą, kuri yra finansuojama dviejų šaltinių.

1 pav. Įstaigos vykdomos programos finansavimo šaltiniai

Šaltinis. Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba

Audito tikslas ir apimtis

Vykdydami Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą¹, Biudžeto sandaros įstatymą² ir Vietos savivaldos įstatymo³ reikalavimą prižiūrėti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai, atlikome Įstaigos 2020 metų

¹ Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 30 str. 1 d.;

² Biudžeto sandaros įstatymas, 2000-07-11 Nr. VIII-1821, 37 str. 3 d.;

³ Vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 27 straipsnio 1 dalis ir 9 dalies 7 punktas;

finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, lėšų bei turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimo auditą.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus⁴ ir Tarptautinius audito standartus⁵. Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausomos nuomonės dėl Įstaigos 2020 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, lėšų ir turto naudojimo pareiškiamos audito išvadoje. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 1 priede „Audito apimtis ir metodai“ (19 psl.)

Įstaigos vadovybės kompetencija

Įstaigos vadovas atsako už Tarnybos finansinių ir statistinių ataskaitų teisingumą, už organizacinę, techninę ir finansinę Priešgaisrinės tarnybos veiklą, materialinių vertybių apsaugą⁶. Įstaigos vadovo, kaip asignavimų valdytojo teisės ir pareigos apibrėžtos Biudžeto sandaros įstatyme⁷.

Finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių rengimo, pasirašymo, pateikimo ir paskelbimo reikalavimai, už kurių laikymąsi atsakingi Įstaigos vadovas ir buhalteris, nustatyti Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme⁸.

Įstaigos vadovo ir buhalterio teisės ir pareigos Įstaigos buhalterinės apskaitos organizavimo ir tvarkymo srityje apibrėžtos Buhalterinės apskaitos įstatyme⁹.

Įstaigos vadovo ir buhalterio kompetenciją finansų valdymo srityje detalčiai apibrėžia Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklės¹⁰.

Buhalterinė apskaita turi būti tvarkoma pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (toliau – VSAFAS), o III lygiui priskirti finansinių ataskaitų rinkiniai rengiami viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje (toliau – VSAKIS). Už buhalterinių įrašų teisingumą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka atsako vyriausiasis buhalteris (buhalteris)<...>, kurie tvarko ūkio subjekto apskaitą¹¹.

Įstaigos vadovo ir buhalterio kompetencija vidaus kontrolės sukūrimo ir užtikrinimo srityje apibrėžta Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatyme.¹²

⁴ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (2012-06-28 įsakymo Nr. V-171 redakcija su vėlesniais pakeitimais);

⁵ Tarptautinės buhalterių federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, <http://www.lar.lt/new/page.php?514>);

⁶ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2007-09-26 sprendimu Nr. T1-142 (su visais aktualiais pakeitimais) patvirtintų Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinės tarnybos nuostatų 17.7, 17.13 p.

⁷ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2000-07-11 Nr. VIII-1821 (aktuali redakcija), 2, 5, 6, 7, 29, 32 str.

⁸ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (aktuali redakcija).

⁹ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas 2001-11-06 Nr. IX-574 (aktuali redakcija).

¹⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-05-25 įsakymas Nr. 1K-170 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“ (su visais pakeitimais).

¹¹ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas 2001-11-06 Nr. IX-574 (aktuali redakcija), 11 str. 1 d.

¹² Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas, 2002-12-10 Nr. IX-1253, 2, 4, 5, 6, 7 str.

AUDITO REZULTATAI

Audito metu Įstaigai pateikėme 4 raštus¹³ su pastebėjimais. Į dalį pastebėjimų buvo atsižvelgta ir neatitikimai ištaisyti audito metu.

1. ĮSTAIGOS FINANSINIŲ ATASKAITŲ IR BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIŲ NEVERTINOME DĖL NEKOREKTIŠKOS BUHALTERINĖS APSKAITOS

Įstaiga priskirta III konsolidavimo lygiui¹⁴, ji rengia žemesniojo lygio ataskaitų rinkinius.

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme nustatyta, kad viešojo sektoriaus subjekto apskaita tvarkoma ir finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas taikant kaupimo principą, t. y. ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai apskaitoje registruojami tada, kai jie įvyksta, pajamos registruojamos tada, kai jos uždirbamos, o sąnaudos – tada, kai jos patiriamos, neatsižvelgiant į pinigų gavimą ar išmokėjimą ir šie duomenys pateikiami tų ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose. Metinių finansinių ataskaitų rinkinį sudaro: finansinės būklės ataskaita; veiklos rezultatų ataskaita; pinigų srautų ataskaita; grynojo turto pokyčių ataskaita; finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas¹⁵. Finansinės būklės ataskaitoje pateikiama informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto būklę paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną¹⁶, o Veiklos rezultatų ataskaitoje pateikiama informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto veiklos rezultatus, t.y. uždirbtas pajamas ir patirtas sąnaudas ataskaitoje nurodytu ataskaitiniu laikotarpiu¹⁷. Finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte detalizuojamos ir paaiškinamos finansinės būklės, veiklos rezultatų, pinigų srautų ir grynojo turto pokyčių ataskaitose nurodytos sumos, taip pat pateikiama papildoma reikšminga informacija, nenurodoma kitose finansinėse ataskaitose¹⁸. Sudarydami finansines ataskaitas, viešojo sektoriaus subjektai turta, finansavimo sumas ir įsipareigojimus turi įvertinti vadovaudamiesi Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (VSFAFAS). Nukrypti nuo standartų galima tik esant aplinkybėms, nepriklausančioms nuo

¹³ Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2020-12-15 raštas Nr. KS-103 „Audito pastebėjimai“, 2021-02-01 raštas Nr. KS-13 „Audito pastebėjimai“; 2021-02-26 raštas Nr. KS-19 „Audito pastebėjimai“; 2021-03-18 raštas Nr. KS-31 „Dėl kitų paslaugų sąnaudų apskaitos“.

¹⁴ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. vasario 12 d. įsakymas Nr. DV-87.

¹⁵ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas 2007-06-26 Nr. X-1212, 26 straipsnio 1 dalis.

¹⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-19 įsakymu Nr. 1K-378 (su visais aktualiais pakeitimais) patvirtinto 2-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Finansinės būklės ataskaita“ 5 p.

¹⁷

¹⁸ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas 2007-06-26 Nr. X-1212, 2 straipsnio 25 dalis.

viešojo sektoriaus subjekto valios. Tokiu atveju Finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte pateikiama informacija apie kiekvieną nukrypimą, jų priežastis ir poveikį viešojo sektoriaus subjekto turtui, finansavimo sumoms, išipareigojimams, pajamoms ir sąnaudoms.

1. Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys sudaromas taikant pinigų principą. Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitoje pateikiama viešojo sektoriaus subjekto išlaidų arba lėšų sąmata, pagal ją gauti biudžeto asignavimai arba teisės aktuose nustatytos lėšos ir jų panaudojimas pagal vykdomas programas, valstybės funkcijas, ekonominę klasifikaciją ir pagal finansavimo šaltinius.

Biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo aiškinamajame rašte paaiškinamos biudžeto išlaidų sąmatų nevykdymo priežastys, taip pat pateikiama papildoma reikšminga informacija, nenurodoma biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo ataskaitose.

Kitus žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų formų ir jų sudarymo tvarkos reikalavimus viešojo sektoriaus subjektams nustato finansų ministras.

Finansų ministras patvirtino¹⁹ valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesnioji lygio biudžeto vykdymo ataskaitų formas ir jų rengimo taisykles.

2. Ūkio subjektai apskaitą privalo tvarkyti taip, kad apskaitos informacija būtų tinkama, objektyvi, palyginama, pateikiama laiku; išsami ir naudinga vidaus ir išorės informacijos vartotojams²⁰. Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių duomenys registruojami apskaitos registruose. Apskaitos registrų formą, turinį ir skaičių nusistato ūkio subjektas pagal savo poreikius²¹.

Apskaitos dokumentai surašomi ūkinės operacijos ir ūkinio įvykio metu arba jiems pasibaigus ar įvykus. Apskaitos registruose ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių duomenys užregistruojami ūkinės operacijos arba ūkinio įvykio dieną, arba iškart po to, kai yra galimybė tai padaryti. Apskaitos registruose ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai registruojami pagal apskaitos dokumentus chronologine, sisteminė, chronologine-sisteminė tvarka²².

Iki 2020 m. gruodžio mėn. Įstaiga patvirtinto apskaitos registrų sąrašo neturėjo. Audito metu Įstaiga pateikė 2020 m. gruodžio mėn. patvirtintą Įstaigos naudojamų registrų sąrašą²³. Patvirtintas apskaitos registrų sąrašas neišsamus, nenurodytos registrų formos (IS modulyje FINAS formuojamo dokumento indeksas), pateiktas tik apibendrinto pobūdžio formų turinys, iš kurio neįmanoma nustatyti, kokios ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai registruojami, kaip jie sisteminami ir grupuojami. Registrų sąrašė patvirtinti tokie dokumentai, kurie nėra apskaitos registrai, pvz. Biudžeto įvykdymo apskaitos, Ilgalaikio turto apskaitos dokumentai (nurodytas turinys – „Ilgalaikio turto dokumentai“), Ūkinių operacijų dokumentai (nurodytas turinys – „Gautos sąskaitos, nurašymo aktai ir kiti dokumentai“) ir kt.

¹⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

²⁰ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas 2001-11-06 Nr. IX-574, 4 straipsnis.

²¹ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas 2001-11-06 Nr. IX-574, 16 straipsnio 1, 2 dalys.

²² Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas 2001-11-06 Nr. IX-574(aktuali redakcija), 12 straipsnio 4 dalis.

²³ Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinės tarnybos 2020-12-01 įsakymas Nr. V-09 „Dėl buhalterinės apskaitos registrų sąrašo patvirtinimo“.

Pavyzdžiai apie patvirtintų apskaitos registru nurodytą turinį

Atsiskaitymų su debitoriais ir kreditoriais žiniaraštis, nurodytas dokumento turinys – „Analitinės apskaitos žiniaraštis“;

Kasinių išlaidų registras, nurodytas dokumento turinys – „Kasinės išlaidos sudaromos kiekvieną mėnesį, augančiomis sumomis nuo metų pradžios“;

Darbo užmokesčio apskaitos žiniaraščiai, nurodytas dokumento turinys – „Darbo užmokesčio apskaitos žiniaraščiai“;

Darbo užmokesčio registras nurodytas dokumento turinys – „Darbo užmokesčio paskaičiavimas“ ir t. t.

3. Įstaigos vadovas turi parinkti apskaitos politiką ir ją įgyvendinti, atsižvelgdamas į konkrečias sąlygas, veiklos pobūdį ir vadovaudamasis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais apskaitą ir finansinę atskaitomybę²⁴. Apskaitos politikoje nustatant metodus ir taisykles, privalo būti nurodyta ūkinių operacijų registravimo nebalansinėse sąskaitose tvarka²⁵.

Įstaigos vadovo patvirtintoje apskaitos politikoje ūkinių operacijų registravimo nebalansinėse sąskaitose tvarka neaptarta.

4. Įstaiga buhalterinę apskaitą tvarko vieninga Savivaldybės finansų valdymo informacine sistema. Naudojami moduliai: FINAS – buhalterinei apskaitai; FINALGA – darbo užmokesčiui; FINETAS – darbui su Finansų skyriumi. Įstaiga, sudarydama apskaitos registrus informacinės sistemos modulyje FINAS, privalėjo vadovautis parengta standartinės apskaitos duomenų rinkmenos technine specifikacija ir techniniais reikalavimais.

Įstaiga nesivadovavo standartinės apskaitos duomenų rinkmenos technine specifikacija ir techniniais reikalavimais, neišnaudojo informacinės sistemos funkcinių galimybių atlikus ūkinę operaciją (pervedus pinigus) automatinio būdu perkelti duomenis ir suformuoti apskaitos registrus. Ūkinių operacijų duomenys buvo rankiniu būdu perkelti į apskaitos registrus.

5. Įstaigos auditui pateiktuose buhalterinių sąskaitų apyvartos žiniaraščiuose nurodyti sąskaitų numeriai neatitinka sąskaitų plane ir Apskaitos registre – Didžioji knyga nurodytiems sąskaitų numeriams, todėl ne visada yra aišku, kokios ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai juose apskaitomi. Informacinėje sistemoje FINAS yra funkcinė galimybė formuoti visų sąskaitų apyvartos žiniaraščius. Audito metu buvo pateikti keli, tų pačių sąskaitų, to paties apskaitinio laikotarpio apyvartos žiniaraščiai, kurių duomenys skiriasi. Dėl netinkamai numeruojamų apyvartos žiniaraščių, negalėjome pagrįstai įvertinti ir priskirti juose sukauptos informacijos.

Pavyzdžiai neteisingai nurodytų sąskaitų numerių apskaitos žiniaraščiuose:

Sąskaitų plane ir suvestiniame apskaitos registre Didžioji knyga nurodyta, kad atsarginių dalių analitinei apskaitai naudojama buhalterinė sąskaita 201000109.

²⁴ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas 2001-11-06 Nr. IX-574, 9 straipsnio 1 dalis.

²⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 1K-170 „Dėl Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“ (aktuali redakcija) patvirtinto Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašo 5.8 punktą,

Auditui pateiktame atsargų apyvartos žiniaraštyje nurodyta, kad dokumente tvarkoma sąskaitos 209 apskaita. Bet tokia sąskaita atsarginių dalių tvarkymui nei balansinėje, nei nebalansinėje Didžiojoje knygoje nėra apskaityta.

Ir. kt.

- Tvarkydama apskaitą, Įstaiga nesivadovavo Buhalterinės apskaitos įstatymo 4 straipsnio reikalavimais apskaitą tvarkyti taip, kad apskaitos informacija būtų tinkama, objektyvi, palyginama, pateikiama laiku; išsami ir naudinga vidaus ir išorės informacijos vartotojams.
6. Atlikus audito procedūras nustatyta, kad kasinių išlaidų apskaitos registrai 2020 metais buvo sudaromi netinkamai: ūkinės operacijos (pinigų pervedimai) užregistruojamos ne jų atlikimo dieną, bet paskutinę kiekvieno mėnesio dieną; dokumento numerio skiltyje prie visų įrašų nurodyta „Bankas“, o ne mokėjimo pavidimo dokumento, kuriuo pervesti pinigai, numeris; dokumento turinio skiltyje išlaidos nedetalizuojamos, t. y., nenurodomas dokumento ar operacijos turinys (prie visų ūkinių operacijų nurodyta „Bendrasis žurnalas“).
-

Pavyzdžiai apie kasinių išlaidų registre ne laiku užregistruotas ūkines operacijas

Kasinių išlaidų registruose **sausio mėn.** išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnyje 2.1.1.1.1.1. Darbo užmokestis padaryti 3 įrašai:

2020-01-31 – 200,00 Eur (deleguota funkcija);
2020-01-31 – 21 607,35 Eur (deleguota funkcija);
2020-01-31 – 529,37 Eur (savivaldybės savarankiška funkcija).
Pagal banko išrašą sausio 31 d. jokios bankinės operacijos nevyko.

Kasinių išlaidų registruose **vasario mėn.** išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnyje:

2.1.1.1.1.1. Darbo užmokestis padaryti 4 įrašai:
2020-02-29 – 200,00 Eur (deleguota funkcija)
2020-02-29 – 25,15 Eur (deleguota funkcija);
2020-02-29 – 50 266,92 Eur (deleguota funkcija);
2020-02-29 – 1 822,93 Eur (savivaldybės savarankiška funkcija).
2.1.2.1.1.1. (Socialinio draudimo įmokos) padaryti 2 įrašai:
2020-02-29 – 731,77 Eur (deleguota funkcija);
2020-02-29 – 26,43 Eur (savivaldybės savarankiška funkcija).
Pagal banko išrašą vasario 29 d. bankinės operacijos nevyko.

7. Auditui pateiktuose apskaitos registruose – bankinių operacijų žurnaluose įregistruotos ne visos bankinės operacijos, jos įregistruotos ne įvykimo dieną, bet kiekvieno mėnesio 1 dieną (bankiniai mokėjimai) ir kiekvieno mėnesio paskutinę dieną (į banką per mėnesį įplaukę pinigai). Įstaiga nesilaikė Buhalterinės apskaitos įstatymo 12 straipsnio 4 dalies reikalavimo, kad apskaitos registruose ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių duomenys užregistruojami ūkinės operacijos arba ūkinio įvykio dieną arba iškart po to, kai yra galimybė tai padaryti.

Pavyzdžiai apie bankinių operacijų apskaitos registre ne laiku užregistruotas ūkines operacijas ir ne visas apskaitytas ūkines operacijas

Biudžetinės sąskaitos bankinių operacijų žurnale (buhalterinė sąskaita 2411101) **sausio mėn.** užregistruota 14 atsiskaitymų su tiekėjais 8 341,68 Eur sumai. Visi mokėjimai nurodyti 2020-01-01 (šventinė diena). 2020-01-31 įregistruotos trys pinigų gavimo į banko sąskaitą operacijos

30 685,4 Eur. sumai.

Pagal Įstaigos biudžetinės sąskaitos banko operacijų išrašą, per sausio mėn. į banko sąskaitą įplaukė 30 692,40 Eur, iš sąskaitos išmokėta 30 692,40 Eur. Pagal banko išrašą sausio 1 d. ir sausio 31 d. jokių bankinių operacijų nebuvo atlikta.

I Įstaigos biudžetinės sąskaitos bankinių operacijų registrą sausio mėn. neužregistruota 22 350,72 Eur išlaidų ir 7,00 Eur pajamų.

Pavedimų lėšų sąskaitos bankinių operacijų žurnale (buhalterinė sąskaita 2411103) sausio mėnesį operacijų nėra įrašyta.

Pagal Įstaigos pavedimų sąskaitos banko operacijų išrašą, pinigų likutis sąskaitoje metų pradžioje – 772,57 Eur, per sausio mėn. į banko sąskaitą įplaukė 7,00 Eur ir išmokėta 623,53 Eur.

I Pavedimų lėšų sąskaitos bankinių operacijų apskaitos registrą sausio mėn. neužregistruota 7,0 Eur pajamų ir 623,53 Eur išlaidų.

Apskaitos registre Didžioji knyga sausio mėn. sąskaitos 241 „Pinigai bankų sąskaitoje“ debeto apyvarta (įplaukos į sąskaitas) sumažinta 14,00 Eur, kredito apyvarta (išlaidos) sumažinta 630,53 Eur. Pinigų likutis banko sąskaitose 2020-02-01 „Didžiosios knygos“ duomenimis 772,57 Eur, o faktinis pinigų likutis pagal banko išrašus – 156,04 Eur.

Biudžetinės sąskaitos bankinių operacijų žurnale (buhalterinė sąskaita 2411101) **vasario** mėn. 1 d. užregistruota 6 atsiskaitymai su tiekėjais už 882,26 Eur ir vasario 29 d. –18 atsiskaitymų su tiekėjais už 1 856,63 Eur, bei vasario 29 d. užregistruotos dvi pinigų gavimo į banką operacijos 55 865,05 Eur sumai.

Pagal Įstaigos biudžetinės sąskaitos banko operacijų išrašą, per vasario mėn. į banko sąskaitą įplaukė 55 865,05 Eur, iš sąskaitos išmokėta 55 819,09 Eur. Pagal banko išrašą, vasario 1 d. ir vasario 29 d. jokių bankinių operacijų nebuvo atlikta. Pinigų likučio sąskaitoje vasario 1 d. nėra, o kovo 1 d. – 45,96 Eur.

I Įstaigos biudžetinės sąskaitos bankinių operacijų registrą vasario mėn. neįtraukta 53 080,20 Eur išlaidų.

Pavedimų lėšų sąskaitos bankinių operacijų žurnale (buhalterinė sąskaita 2411103) vasario mėnesį operacijų nėra įrašyta.

Pagal Įstaigos pavedimų sąskaitos banko operacijų išrašą, pinigų likutis sąskaitoje vasario 1 d. – 156,04 Eur, per vasario mėn. į banko sąskaitą įplaukė 616,53 Eur ir išmokėta 300,00 Eur. Pinigų likutis sąskaitoje 2020-03-01 – 472,57 Eur.

I Pavedimų lėšų sąskaitos bankinių operacijų apskaitos registrą vasario mėn. neįtraukta 616,53 Eur pajamų ir 300 Eur išlaidų.

Apskaitos registre Didžioji knyga vasario mėn. pabaigoje sąskaitos 241 „Pinigai bankų sąskaitoje“ likutis – 818,53 Eur, tuo tarpu banko išrašų duomenimis – 518,53 Eur. Registre parodytos neteisingos ir pinigų apyvartos per vasario mėn.

Dėl netinkamai vedamos pinigų ir kasinių išlaidų apskaitos, nėra galimybės patikrinti ūkinių operacijų išsamumo ir priskyrimo ekonominės klasifikacijos straipsniui teisingumo bei patvirtinti pagrįstumo.

8. Atlikę atsargų sąskaitų (balansinių ir nebalansinių) likučių bei apyvartų apskaitos registre Didžioji knyga (toliau – DK) palyginimą su tų sąskaitų apyvartos žiniaraščiais, nustatėme, kad DK likučiai bei apyvartos skiriasi nuo sąskaitų žiniaraščių apyvartų ir likučių.

Pavyzdžiai, įrodantys, kad atsargų sąskaitų apyvartos ir likučiai DK skiriasi nuo likučių ir apyvartų sąskaitų apyvartos žiniaraščiuose

Buhalterinė sąskaita 201000101 Medžiagų ir žaliavų įsigijimo savikaina

DK debeto apyvarta – 5 364,17 Eur

Apyvartos žiniaraštyje – 45,50 Eur

Neatitikimas – - 5 318,67 Eur
DK kredito apyvarta – 5 368,37 Eur
Apyvartos žiniaraštyje – 49,70 Eur
Neatitikimas – 5 318,67 Eur
<u>Buhalterinė sąskaita 201000109 Atsarginių dalių įsigijimo savikaina</u>
DK likutis 2020-01-01 – 0,00 Eur
Apyvartos žiniaraštyje – 12 999,91 Eur
Neatitikimas – -12 999,91 Eur
DK debeto apyvarta – 4 720,61 Eur
Apyvartos žiniaraštyje – 1 185,00 Eur
Neatitikimas – 3 535.61 Eur
DK kredito apyvarta – 4 720,61 Eur
Apyvartos žiniaraštyje – 589,13 Eur
Neatitikimas – 4 131,48 Eur
DK likutis 2020-01-01 – 0,00 Eur
Apyvartos žiniaraštyje – 13 595,48Eur
Neatitikimas – -13 595,48 Eur
<u>Buhalterinė sąskaita 2020001 Ūkinio inventoriaus įsigijimo savikaina</u>
DK likutis 2020-01-01 – 0,00 Eur
Apyvartos žiniaraštyje – 383,98Eur
Neatitikimas – - 383,98 Eur
DK debeto apyvarta – 4 348,52 Eur
Apyvartos žiniaraštyje – 1 568,55Eur
Neatitikimas – 2 779,97 Eur
DK kredito apyvarta – 4 348.52 Eur
Apyvartos žiniaraštyje – 1 568,55 Eur
Neatitikimas – 2 779,97 Eur
DK likutis 2020-01-01 – 0,00 Eur
Apyvartos žiniaraštyje – 383,98 Eur
Neatitikimas – -383,98 Eur
<u>Nebalansinė buhalterinė sąskaita 02 Naudojamos atsargos</u>
DK likutis 2020-01-01 – 74 628,84 Eur
Apyvartos žiniaraštyje – 25 331,95 Eur
Neatitikimas – -49 296,89 Eur
DK debeto apyvarta – 5 533,52 Eur
Apyvartos žiniaraštyje – 2 620,27 Eur
Neatitikimas – - 2 913,25 Eur
DK kredito apyvarta – 4 466,82 Eur
Apyvartos žiniaraštyje – 2 044,41 Eur
Neatitikimas – - 2 422,41 Eur
DK likutis 2020-01-01 – 75 695,54 Eur
Apyvartos žiniaraštyje – 25 907,81 Eur
Neatitikimas – -49 787,73 Eur

9. Finansavimo pajamos – finansavimo sumų, gautų arba gautinų iš visų finansavimo šaltinių, dalis, panaudota per ataskaitinį laikotarpį viešojo sektoriaus subjekto turėtoms sąnaudoms kompensuoti. Finansavimo sumų apskaitai naudojama 4 klasės sąskaita „Finansavimo sumos“. Finansų skyriui pateikus paraišką asignavimams gauti daromas įrašas sąskaitoje 41xxxxx Finansavimo sumos (gautinos) debete. Metų pabaigoje Įstaiga neturi pateikusių paraiškų Finansų skyriui, todėl sąskaitos 41xxxxx Finansavimo sumos (gautinos) debete likučio negali būti. Įstaigos apskaitos registro Didžioji knyga duomenimis, sąskaitos 4142 Finansavimo sumos iš valstybės biudžeto kitoms išlaidoms (gautinos) debete likutis rodo, kad Įstaiga metų pabaigai yra pateikusi Finansų skyriui paraiškų 11 523,07 Eur sumai, kuri nėra finansuota. Faktiškai Įstaigos

pateiktų paraiškų Finansų skyriui metų pabaigoje nebuvo, todėl sąskaitos 4142 Finansavimo sumos iš valstybės biudžeto kitoms išlaidoms (gautinos) neteisingas.

Sąskaitos 42xxxxx Finansavimo sumos (gautos) debete rodomas gautų finansavimo sumų panaudojimas, o kredite – nepanaudotos gautos finansavimo sumos, įskaitant įsigytas nepanaudotas atsargas, likęs nenudėvėtas ilgalaikis turtas, nepanaudotos piniginės lėšos.

Įstaigos apskaitos registro Didžioji knyga duomenimis, sąskaitos 42413 Finansavimo sumos iš valstybės biudžeto atsargoms įsigyti (gautos) debete rodo, kad Įstaiga panaudojo atsargų įsigijimui 17 666,45 Eur daugiau, negu buvo gavusi. Likutis yra neteisingas.

10. Atleidžiant darbuotoją Darbo kodekso 56 straipsnio 1 dalies 4 punkto pagrindais, jam išmokama 1 ar 2 (priklausomai nuo darbo santykių trukmės) darbuotojo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išaitinė išmoka. Jei įstaigoje yra darbuotojų, pasiekusių įstatymų nustatytą senatvės pensijos amžių ir įgijusių teisę į visą senatvės pensiją dirbant šioje įstaigoje, turėtų būti apskaičiuotas ir užregistruotas atidėjinys šių darbuotojų išaitinėms išmokoms mokėti. Jei įstaigoje nėra žinoma ir negalima pagrįstai tikėtis, kiek pensinio amžiaus sulaukusių darbuotojų ateinančiais metais pateiks prašymus išeiti iš darbo, apskaičiuota suma turėtų būti pripažinta ilgalaikiu atidėjiniu. Atidėjinius reikėtų skaičiuoti nuo tada, kai darbuotojas sulaukia pensinio amžiaus.²⁶. Registruojant atidėjinius, tarp jų – ir susijusius su darbo santykiais, vadovaujamas 18-uoju VSAFAS.

Įstaigoje yra vienas pensinio amžiaus darbuotojas, bet atidėjinys jo išaitinei išmokai 2020 metais nebuvo apskaičiuotas ir užregistruotas. Nesilaikė ir Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo bei 2-ojo VSAFAS reikalavimų, kad finansinių ataskaitų informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto būklę.

11. Įstaigos apskaitos registro DK duomenimis buhalterinėje sąskaitoje 8712 Kitų paslaugų sąnaudos apskaityta 7 163,58 Eur. Kitų paslaugų sąnaudose neteisingai apskaityta 6 304,59 Eur sąnaudų, kurios, vadovaujantis 11-ojo VSAFAS 12.13 punkto nuostatomis, nepriskiriamos šioms sąnaudoms. Kitų paslaugų sąnaudų straipsnis padidintas 6 304,59 Eur, tuo tarpu kitus sąnaudų straipsnius sumažinti:

- 1 200,0 Eur darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudas (buhalterinė sąskaita 8701), nepriskirdami darbuotojų draudimo sąnaudų, pagal 24-ojo VSAFAS 22.1.4. punkto nuostatas;

- 4 276,53 Eur paprastojo remonto ir eksploatacijos sąnaudas (buhalterinė sąskaita 8708), nepriskirdami ūkinio inventoriaus, nematerialiojo, ilgalaikio materialiojo turto, patalpų, įrangos ir įrenginių palaikymo, atnaujinimo, eksploatacijos, paprastojo remonto sąnaudų, pagal 11-ojo VSAFAS 12.7 punkto nuostatas.

- 828,06 Eur sunaudotų atsargų savikainos sąnaudas (buhalterinė sąskaita 8710), nepriskirdami Covid-19 priemonių ir dujų maisto ruošimui sąnaudoms pagal 11-ojo VSAFAS 12.9 punkto nuostatas.

12. Iš nepatikimų, netinkamai Įstaigoje tvarkomos apskaitos duomenų sudarytų ir pateiktų 2020 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų teisingumo audito metu nevertinome.

²⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos rekomendacija,
[https://finmin.lrv.lt/uploads/finmin/documents/files/2020-03-10%20atidejiniu_isaiskinimas\(1\).pdf](https://finmin.lrv.lt/uploads/finmin/documents/files/2020-03-10%20atidejiniu_isaiskinimas(1).pdf)

2. VALDANT LĖŠAS IR TURTAŲ NUSTATĖME TRŪKUMŲ

13. Įstaigos vadovas yra atsakingas už vidaus kontrolės sukūrimą ir veikimo užtikrinimą Įstaigoje. Vienas iš vidaus kontrolės principų – procedūrų standartizavimo ir skaidrumo principas reikalauja, kad būtų nustatytos su apskaitos organizavimu susijusių procesų vykdymo tvarkos, su jomis turi būti supažindinti šių tvarkų turintys laikytis darbuotojai.
- Įstaigoje sukurta vidaus kontrolės sistema audituojamu laikotarpiu nebuvo patikima ir rezultatyvi, nes didžiausia rizika pasižyminčioje pinigų srityje vidaus kontrolės procedūros nebuvo nustatytos. Banko sistemoje mokėjimų nurodymai buvo tvirtinami tik vienu buhalterio parašu. Audito metu nustatėme atvejų, kai Įstaigoje išmokant darbo užmokestį buvo nesilaikoma finansinės drausmės ir teisės aktų reikalavimų – vienam Įstaigos darbuotojui 2020 m. sausio – rugsėjo mėnesiais darbo užmokestis buvo mokamas nuo 5 iki 9 kartų per mėnesį. Darbo užmokesčio avansas šiam darbuotojui buvo mokamas ne tik iš biudžeto lėšų, bet ir iš pavedimų lėšų sąskaitos.

Pavyzdžiai, rodantys darbo užmokesčio išmokėjimo darbuotojui pažeidimus

Sausio mėn.:

iš biudžeto lėšų sąskaitos 2020-01-22 ir 2020-01-24 pervestas avansas už sausio mėn.;

iš pavedimų lėšų sąskaitos 2020-01-24, 2020-01-28 ir 2020-01-31 pervestas avansas už sausio mėn., iš viso 300 Eur;

į pavedimų lėšų sąskaitą 2020-02-04 iš asmeninės darbuotojo sąskaitos grąžinti 300 Eur, kurie buvo išmokėti, kaip avansas už sausio mėn.

Vasario mėn.:

iš biudžeto lėšų sąskaitos 2020-02-03 pervestas darbo užmokestis už sausio mėn., 2020-02-14, 2020-02-18 pervestas avansas už vasario mėn.;

iš pavedimų lėšų sąskaitos 2020-02-22, 2020-02-25 ir 2020-02-27 pervestas avansas už vasario mėn., iš viso 300 Eur;

į pavedimų lėšų sąskaitą 2020-03-02 iš asmeninės darbuotojo sąskaitos grąžinti 300 Eur, kurie buvo išmokėti, kaip avansas už vasario mėn.

Kovo mėn.:

iš biudžeto lėšų sąskaitos 2020-03-02 pervestas darbo užmokestis už vasario mėn., 2020-03-18, 2020-03-18 (du pavidimai tą pačią dieną), 2020-03-21, 2020-03-26, 2020-03-29, 2020-03-30, 2020-03-31, 2020-03-31 (du pavidimai tą pačią dieną) pervestas avansas už kovo mėn.

Ir t.t.

14. Lietuvos Respublikos darbo kodekso 140 straipsnio 3 dalyje numatyta būtinybė darbdaviams patvirtinti darbo apmokėjimo sistemą. Darbdaviai įpareigojami parengti darbo apmokėjimo sistemą taip, kad ją taikant būtų išvengta bet kokios diskriminacijos: už tokį pat ar lygiavertį darbą – vienodas darbo užmokestis. Apibrėžiama kas laikoma tokiu pačiu ir lygiavertiu darbu. Tokią praktiką formuoja ir teismai (Byla E3K-3-44-248/2019). Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo 5 straipsnio 3 dalis nuostato dalykus, kurie turi būti aptarti darbo apmokėjimo sistemoje.
- Įstaigos vadovo patvirtinta²⁷ Darbo užmokesčio apmokėjimo sistema audituojamu laikotarpiu neatitiko teisės aktų reikalavimų: nebuvo aptarti Įstaigos darbuotojų pareigybių sąrašė esančių pareigybių pareiginės algos pastoviosios dalies nustatymo kriterijai (išsilavinimas, profesinio

²⁷ Pasvalio rajono savivaldybės Priešgaisrinės tarnybos vadovo 2017-11-17 d. įsakymas Nr. V-13.

- ir (ar) vadovaujamo darbo patirtis, veiklos sudėtingumas, darbo krūvis, atsakomybės lygis, papildomų įgūdžių ar žinių, svarbių einamoms pareigoms, turėjimas ir pan.) ir pagal kiekvieną kriterijų nenustatyti konkretūs pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų dydžiai; nenurodyta pareiginės algos kintamosios dalies nustatymo tvarka ir procentiniai dydžiai; neteisingai nurodytas darbdavio mokamos ligos pašalpos už pirmas dvi nedarbingumo dienas dydis ir t.t.
15. Atlikę audito procedūras nustatėme, kad Įstaigos darbuotojams, dirbantiems suminės darbo laiko apskaitos režimu, neteisingai apskaičiuotas darbo užmokestis. Dėl to, taip pat negalėjome nustatyti, ar teisingai darbuotojams, kuriems buvo suteiktos papildomos poilsio dienos (tėvadieniai), už poilsio laiką buvo skaičiuojamas vidutinis darbo užmokestis, nes Darbo užmokesčio apskaitos žiniaraščiuose šios išmokos atskiru stulpeliu neišskirtos.
- Įstaiga, reaguodama į mūsų pateiktas rekomendacijas dėl darbo apmokėjimo sistemos tobulinimo ir neteisingai apskaičiuoto darbo užmokesčio, 2021 metų sausio mėn. patikslino darbo apmokėjimo sistemą, perskaičiavo darbo užmokestį darbuotojams, dirbantiems suminės darbo laiko apskaitos režimu.*
16. Inventorizacija yra svarbiausia kontrolės procedūra, užtikrinanti finansinių ataskaitų duomenų teisingumą, todėl svarbu, kad Įstaiga vadovautųsi teisės aktais, reglamentuojančiais inventorizacijos atlikimo procesą. Inventorizacija – tai turto ir įsipareigojimų patikrinimas ir jų faktiškai rastų likučių palyginimas su buhalterinės apskaitos duomenimis. Tinkamai, t. y. pagal teisės aktus atlikta inventorizacija užtikrintų apskaitos duomenų teisingumą, padėtų įvertinti turto būklę. Vadovaudamiesi teisės aktais viešojo sektoriaus subjektai apskaitos duomenis turi pagrįsti turto ir įsipareigojimų inventorizavimo duomenimis²⁸.
- Nustatėme, Įstaigoje atliekant 2020 metų inventorizaciją, ne visais atvejais buvo laikomasi teisės aktų reikalavimų: dokumentuose neradome informacijos apie turto nuvertėjimo vertinimą; pagal panaudą gautas inventorius įrašytas į inventorizacijos aprašus – sutikrinimo žiniaraščius (toliau – aprašus) kartu su Įstaigos patikėjimo teise valdomu turto; apraše nenurodytas turto panaudos pabaigos laikas; inventorizuotas ne visas pagal panaudą gautas ilgalaikis turtas; apraše nenurodytos skolų tiekėjams susidarymo datos, skolų tarpusavio suderinimo datos ir ne visos skolos suderintos; Įstaigos apskaitos registro DK duomenimis 2020 m. lapkričio 1 d. (inventorizacijos datai) mokėtinos sumos (691 ir 692 buhalterinių sąskaitų likučiai) sudarė 55 808,42 Eur, iš jų inventorizuota tik 2 218,74 Eur ir kt., Įstaiga dalies apskaitos duomenų nepagrindė turto ir įsipareigojimų inventorizavimo duomenimis.
17. Biudžeto sandaros įstatymas nustato, kad įstaigos vadovas – asignavimų valdytojas atsako už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą²⁹.
- Audito metu nustatėme, kad 2020 metais UAB „Endemik“ Įstaiga sumokėjo 2 601,00 Eur už skiepus. Įstaiga audito metu nepateikė vadovo sprendimo dėl darbuotojų skiepijimo, todėl neaišku, kokių tikslu ir kurie darbuotojai buvo skiepijami biudžeto lėšomis. Negalėjome įsitikinti Savivaldybės biudžeto lėšų panaudojimo pagrįstumu ir racionalumu.
18. Viešųjų pirkimų įstatymas nustato raštu sudarytos pirkimų sutarties turinio reikalavimus³⁰, maksimalų sudaromos pirkimo sutarties terminą – sudaromoje pirkimo sutartyje turi būti

²⁸ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas 2007-06-26 Nr. X-1212, 19 straipsnio 9 dalis.

²⁹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 1990-07-30 Nr. I-430 (aktuali redakcija) 7 straipsnio 1 punktas.

³⁰ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 1996-08-13 Nr. I-1491 (aktuali redakcija) 87 str.

nustatomas ne ilgesnis kaip 3 metų nuo sutarties įsigaliojimo prekių tiekimo, paslaugų teikimo, darbų atlikimo laikotarpis, išskyrus pagrįstus atvejus, nustatytus Įstatyme³¹.

Audito metu įvertinę prekių, paslaugų ir darbų pirkimų sutartis, nustatėme, kad Įstaigos pateikto galiojančių sutarčių sąrašo duomenimis, yra sutarčių, sudarytų neterminuotam laikui ir ilgesniam nei 3 metų terminui, ne visos sudarytos sutartys atitinka sutarties turiniui keliamus reikalavimus. Dėl nustatytų pažeidimų teikėme rekomendaciją, kurią įgyvendindama, Įstaiga dalį neatitikimų pašalino audito metu (nutraukė sutartis, kurioms suėjęs 3 metų terminas) ir suplanavo priemones likusiems neatitikimams pašalinti.

3. KITI PASTEBĖJIMAI

19. Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašas nustato reikalavimus interneto svetainėms, kurių privalo laikytis visi viešojo sektoriaus subjektai. Įstaigos interneto svetainės struktūra turi būti aiški, paprasta ir patogi, meniu antraštės tikslios. Įstaigos interneto svetainėje turi būti šie skyriai ir jų sritys: struktūra ir kontaktai; teisinė informacija; veiklos sritys; korupcijos prevencija; administracinė informacija; paslaugos; atviri duomenys; asmens duomenų apsauga; nuorodos.³² Įstaigos naudojama interneto svetainė iš esmės neatitinka Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo.

³¹ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 1996-08-13 Nr. I-1491 (aktuali redakcija) 86 str. 5 d.

³² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018-12-12 nutarimu Nr. 1261 (aktuali redakcija) patvirtintos Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo 13 punktas .

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Rekomendacijos	Rekomendacija	Numatomi veiksmai (priemonės) rekomendacijai įgyvendinti	Rekomendacijos įgyvendinimo data
1.	Peržiūrėti Įstaigos apskaitos registrų sąrašą, jį patikslinti pagal teisės aktų reikalavimus.	Peržiūrėti ir patikslinti Įstaigos apskaitos registrus, jų sąrašą patvirtinti įsakymu.	2021-06-30
2.	Peržiūrėti ir patikslinti Įstaigos apskaitos politiką taip, kad ji atitiktų teisės aktų reikalavimus ir Įstaigos vidaus poreikius.	Peržiūrėti ir patikslinti Įstaigos apskaitos politiką, ją patvirtinti įsakymu.	2021-06-30
3.	Apyvartos žiniaraščiuose teisingai ir tiksliai nurodyti sąskaitas, kurių apyvartos juose tvarkomos, pagal patvirtintą sąskaitų planą.	Apyvartos žiniaraščiuose sąskaitos tvarkomos pagal sąskaitų planą.	Nuo 2021-01-01
4.	Tvarkant buhalterinę apskaitą vieninga Savivaldybės apskaitos informacine sistema, vadovautis standartinės apskaitos duomenų rinkmenos technine specifikacija ir techniniais reikalavimais, apskaitos registrus formuoti automatinio būdu, taikant sistemos funkcionalumą.	Tvarkant buhalterinę apskaitą vieninga Savivaldybės apskaitos informacine sistema, vadovaujama standartinės apskaitos duomenų rinkmenos technine specifikacija ir techniniais reikalavimais, apskaitos registrai formuojami automatinio būdu, taikant sistemos funkcionalumą.	Nuo 2021-01-01
5.	Laiku apskaičiuoti ir apskaitoje užregistruoti atidėjinius.	Apskaičiuoti ir užregistruoti atidėjinius.	2021-06-30
6.	Užtikrinti, kad analitiniai sąskaitų apskaitos registrai būtų išsamūs ir aiškūs, įrašai daromi laiku, o apskaitos duomenys parodytų tikrą ir teisingą Įstaigos finansinę būklę ir veiklos rezultatus.	Analitiniai sąskaitų apskaitos registrai vedami laiku, jų duomenys tikslūs.	2021-06-30
7.	Siekiant užtikrinti Savivaldybės biudžeto lėšų skaidrų ir racionalų naudojimą skiepijant darbuotojus ir pan., numatyti papildomas vidaus kontrolės priemones ir užtikrinti šių priemonių veiksmingumą	Vykdomos ūkinės operacijos, tokios kaip darbuotojų skiepijimas bus įforminamos vadovo įsakymais	2021-06-30
8.	Užtikrinti, kad inventorizacija būtų atliekama teisės aktų nustatyta tvarka, ji apimtų visą Įstaigos turtą ir įsipareigojimus, kiekvienu atveju įvertinant ar nėra į apskaitą įtraukto turto balansinės vertės	inventorizacija bus atliekama teisės aktų nustatyta tvarka, ji apims visą Įstaigos turtą ir įsipareigojimus, kiekvienu atveju įvertinant ar nėra į apskaitą įtraukto turto balansinės vertės	2021-12-15

	sumažėjimo (nuvertėjimo).	sumažėjimo (nuvertėjimo).	
9.	Užtikrinti, kad Įstaigos interneto svetainė atitiktų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu nustatytus reikalavimus.	Pertvarkyti Įstaigos interneto svetainę, kad ji atitiktų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu nustatytus reikalavimus.	2021-12-31

Priemonės ir terminus rekomendacijoms įgyvendinti pateikė Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba.

Atsakingas už Kontrolės ir audito tarnybos informavimą apie priemonių įgyvendinimą ir kai kurių rodiklių reikšmes plane nustatytais terminais:

Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinės tarnybos vadovas Saulius Matickas, tel. Nr. +370 45134371, el. p. spt@pasvalys.lt

Savivaldybės kontrolierė

Rima Juodokienė

AUDITO APIMTYS IR METODAI

Audito tikslai:

- įvertinti audituojamos įstaigos lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nuomonę.
- įvertinti audituojamos įstaigos 2020 metų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių duomenų tikrumą bei teisingumą ir pareikšti nuomonę.

Audito apimtis ir metodai	
<p>Audituotos finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos</p>	<p>Įstaigos 2020 metų finansinių ataskaitų rinkinys: Finansinės būklės ataskaita pagal 2020 m. gruodžio 31 duomenis; Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2020 m. gruodžio 31 d. duomenis; Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2020 m. gruodžio 31 d. duomenis; Pinigų srautų ataskaita pagal 2020 m. gruodžio 31 d. duomenis; Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas. Įstaigos biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys ir kitos ataskaitos už 2020 metus: Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, 2020 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 1); biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2020 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2); biudžeto išlaidų plano vykdymo pagal programas ir finansavimo šaltinius 2020 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 3); aiškinamasis raštas.</p>
<p>2020 m. pradžios ir pabaigos turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai</p>	<p>2020 m. pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis buvo 191,5 tūkst. Eur, pabaigoje – 214,9 tūkst. Eur.</p>
<p>2020 m. gautos pajamos ir patirtos</p>	<p>Įstaiga gavo 742,2 tūkst. Eur pajamų ir patyrė 742,2 tūkst. Eur sąnaudų.</p>

šnaudos																															
Duomenys apie įstaigos mokėtinas ir gautinas sumas 2020 m.	Įstaigos gautinos sumos: 2020 metų pradžioje ir pabaigoje gautinų sumų neturėjo, išskyrus sukauptas gautinas sumas. Įstaigos mokėtinos sumos: 2020 metų pradžioje sudarė 23,1 tūkst. Eur, metų pabaigoje –11,5 tūkst. Eur. (neskaitant sukauptų mokėtinų sumų).																														
Įstaigai skirta asignavimų 2020 metais (tūkst. Eur)	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Asignavimai pagal šaltinius</th> <th style="text-align: center;">Iš viso</th> <th style="text-align: center;">Iš jų išlaidoms</th> <th style="text-align: center;">Iš jų darbo užmokesčiui</th> <th style="text-align: center;">Iš jų turtui</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Skirta iš viso (planas su patikslinimais):</td> <td style="text-align: center;">720,5</td> <td style="text-align: center;">713,2</td> <td style="text-align: center;">660,6</td> <td style="text-align: center;">7,3</td> </tr> <tr> <td>Iš jų:</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Savivaldybės savarankiškosioms funkcijoms finansuoti</td> <td style="text-align: center;">68,3</td> <td style="text-align: center;">61,0</td> <td style="text-align: center;">58,2</td> <td style="text-align: center;">7,3</td> </tr> <tr> <td>Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms finansuoti</td> <td style="text-align: center;">652,2</td> <td style="text-align: center;">652,2</td> <td style="text-align: center;">602,4</td> <td style="text-align: center;">0</td> </tr> <tr> <td>Teikiamoms paslaugoms finansuoti</td> <td style="text-align: center;">0</td> <td></td> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">0</td> </tr> </tbody> </table>	Asignavimai pagal šaltinius	Iš viso	Iš jų išlaidoms	Iš jų darbo užmokesčiui	Iš jų turtui	Skirta iš viso (planas su patikslinimais):	720,5	713,2	660,6	7,3	Iš jų:					Savivaldybės savarankiškosioms funkcijoms finansuoti	68,3	61,0	58,2	7,3	Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms finansuoti	652,2	652,2	602,4	0	Teikiamoms paslaugoms finansuoti	0		0	0
	Asignavimai pagal šaltinius	Iš viso	Iš jų išlaidoms	Iš jų darbo užmokesčiui	Iš jų turtui																										
	Skirta iš viso (planas su patikslinimais):	720,5	713,2	660,6	7,3																										
	Iš jų:																														
	Savivaldybės savarankiškosioms funkcijoms finansuoti	68,3	61,0	58,2	7,3																										
	Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms finansuoti	652,2	652,2	602,4	0																										
	Teikiamoms paslaugoms finansuoti	0		0	0																										
Įstaiga panaudojo asignavimų 2020 metais (tūkst. Eur).	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Panaudoti asignavimai pagal šaltinius</th> <th style="text-align: center;">Iš viso</th> <th style="text-align: center;">Iš jų išlaidoms</th> <th style="text-align: center;">Iš jų darbo užmokesčiui</th> <th style="text-align: center;">Iš jų turtui</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>iš viso:</td> <td style="text-align: center;">720,5</td> <td style="text-align: center;">713,2</td> <td style="text-align: center;">660,6</td> <td style="text-align: center;">7,3</td> </tr> <tr> <td>Iš jų:</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Savivaldybės savarankiškosioms funkcijoms finansuoti</td> <td style="text-align: center;">68,3</td> <td style="text-align: center;">61,0</td> <td style="text-align: center;">58,2</td> <td style="text-align: center;">7,3</td> </tr> <tr> <td>Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms finansuoti</td> <td style="text-align: center;">652,2</td> <td style="text-align: center;">652,2</td> <td style="text-align: center;">602,4</td> <td style="text-align: center;">0</td> </tr> <tr> <td>Teikiamoms paslaugoms finansuoti</td> <td style="text-align: center;">0</td> <td></td> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">0</td> </tr> </tbody> </table>	Panaudoti asignavimai pagal šaltinius	Iš viso	Iš jų išlaidoms	Iš jų darbo užmokesčiui	Iš jų turtui	iš viso:	720,5	713,2	660,6	7,3	Iš jų:					Savivaldybės savarankiškosioms funkcijoms finansuoti	68,3	61,0	58,2	7,3	Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms finansuoti	652,2	652,2	602,4	0	Teikiamoms paslaugoms finansuoti	0		0	0
	Panaudoti asignavimai pagal šaltinius	Iš viso	Iš jų išlaidoms	Iš jų darbo užmokesčiui	Iš jų turtui																										
	iš viso:	720,5	713,2	660,6	7,3																										
	Iš jų:																														
	Savivaldybės savarankiškosioms funkcijoms finansuoti	68,3	61,0	58,2	7,3																										
	Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms finansuoti	652,2	652,2	602,4	0																										
	Teikiamoms paslaugoms finansuoti	0		0	0																										
Veikusios pavaldžios, kontroliuojamos ir (ar) konsoliduojamos įstaigos	Nėra																														
Audito apimties apribojimai	Audito apimties apribojimų nebuvo.																														
Pabrėžtini dalykai	Auditas atliekamas karantino dėl COVID-19 pandemijos metu (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. spalio 21 d. nutarimas Nr. 1159 „Dėl karantino kai kurių savivaldybių teritorijose paskelbimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 4 d. nutarimas Nr.1226 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“), dėl to buvo apribotas, audito procedūrų, atliekamų tiesioginio kontakto metu, atlikimas.																														

<p>Auditas atliktas:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pagal Valstybinio audito reikalavimus³³, Tarptautinius audito standartus³⁴. • siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad Įstaigos 2020 m. finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų iškraipymų, kad finansinių ataskaitų rinkinyje pateikti duomenys teisingai parodo finansinius rezultatus, visais atžvilgiais išsamiai ir teisingai atspindi turtą, finansavimo sumas, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas, grynąjį turtą, pinigų srautus ir nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybės biudžeto asignavimai panaudoti laikantis teisės aktų, Įstaigai patikėjimo teise perduoti Savivaldybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių, netikrinome visų grupės subjektų (100 proc.) ataskaitų rinkinių duomenų. <p>Audito metu atlikta išsami rizikos analizė, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimas, audito procedūros atliktos svarbiausiose audito srityse, atrinkus audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo visumą.</p> <p>Siekdami gauti pakankamą užtikrinimą, kad įstaigos FAR ir BVAR nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas valdomi ir naudojami teisėtai, atlikome audito procedūras reikšmingose ir rizikingose srityse. Nustatyti dalykai skirstomi į turinčius reikšmingą įtaką subjekto ataskaitų rinkinio teisingumui ir jos neturinčius. Reikšmingu dalyku įstaigos FAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, turinti įtakos finansinių ataskaitų straipsniams, viršijanti 9.7 tūkst. Eur (apskaičiuota atsižvelgiant į pasirinktą reikšmingumą), taip pat kokybiškai reikšmingu yra laikoma svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas. Reikšmingu dalyku įstaigos BVAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, viršijanti 5.5 tūkst. Eur. Kokybinį reikšmingumą naudojome nustatytų dalykų vertinimui tais atvejais, kai iškraipymų suma (nors yra mažesnė už kiekybinį reikšmingumą) gali daryti įtaką vartotojų priimamiems sprendimams.</p>
<p><i>Vertintos sritys ir jose atliktos procedūros dėl 2020 metų ataskaitų rinkinių duomenų</i></p>	
<p>Atlikus audituojamo subjekto veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšmingo</p>	<p>Turto srityje nustatėme riziką:</p> <ul style="list-style-type: none"> • užregistruotas ne visas / neteisingai užregistruotas turtas, dėl turto priskyrimo tinkamai grupei, amortizacijos ir nusidėvėjimo skaičiavimo, registravimo laiku apskaitoje, vertės tikslinimo, duomenų apie turtą patikimumo, vidaus kontrolės priemonių nesilaikymo inventorizuojant turtą.

³³ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (2012-06-28 įsakymo Nr. V-171 redakcija su vėlesniais pakeitimais);

³⁴ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, <http://www.lar.lt/new/page.php?514>);

iškraipymo rizika.	<p>Įsipareigojimų srityje nustatėme riziką dėl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Įsipareigojimų vertinimo, užregistravimo apskaitoje ir atskleidimo finansinėse ataskaitose bei vidaus kontrolės priemonių nesilaikymo inventorizuojant įsipareigojimus, duomenų apie įsipareigojimus patikimumo. <p>Pajamų srityje nustatėme riziką dėl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pajamų priskyrimo teisingam laikotarpiui, duomenų apie pajamas patikimumo. <p>Sąnaudų srityje nustatėme riziką dėl</p> <ul style="list-style-type: none"> • dėl atostogų rezervo apskaitos; sąnaudų priskyrimo teisingam laikotarpiui. <p>Ataskaitų sudarymo srityje nustatėme rizikas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kad bus atskleista ne visa ir netiksli pagal VSAFAS privaloma informacija FAR; • kad bus atskleista ne visa ir netiksli pagal teisės aktų reikalavimus privaloma informacija BVAR. <p>Be sričių, kuriose nustatyta reikšmingo iškraipymo rizika, svarbiausiomis audito sritimis buvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • turtas; • trumpalaikiai įsipareigojimai; • darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos; • kitos (ne darbo užmokesčio) sąnaudos.
Sritis, kuriose nustatytas kontrolės procedūrų efektyvumas (atliktas kontrolės testavimas)	Atliekant įstaigos finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų auditą, vidaus kontrolės testavimas nebuvo vykdomas.
Turto sritis	Įvertinome turto inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertinome turto įsigijimo, amortizacijos, nusidėvėjimo, nuvertėjimo, nurašymo, perdavimo ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
Įsipareigojimų sritis	Įvertinome turto inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertinome įsipareigojimų ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
Sąnaudų sritis	Atrankos būdu įvertinome: sąnaudų, su jomis susijusių mokėtinų sumų ir piniginių lėšų pripažinimą ir registravimą (ar tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, pagrįstumą, tikrumą, užregistravimą teisinga verte ir tinkamomis sąskaitų korespondencijomis); su sąnaudomis susijusių įsipareigojimų ir piniginių lėšų registravimą laiku, teisinga

	verte, atitinkančia pagrindžiančiuose dokumentuose nurodytas sumas; atvaizdavimą tinkamuose ataskaitų straipsniuose.
Asignavimų panaudojimo sritis	Biudžeto išlaidos (darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, transporto, einamojo remonto, komunalinių paslaugų, ūkinio inventoriaus, prekių ir kitų paslaugų, socialinių išmokų (pašalpų), ilgalaikio materialiojo turto kūrimo ir įsigijimo). Vertinome, ar biudžeto išlaidos priskirtos tinkamiems straipsniams.
Bendras ataskaitų rinkinio vertinimas	Patikrinome taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir apskaitinių vertinimų bei susijusių vadovybės atskleidimų pagrįstumą, apskaitos registrų duomenų atitikimą ataskaitų duomenims. Patikrinome bendrą ataskaitų rinkinio pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimą, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus, o biudžeto vykdymo ataskaitose – biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudarymo taisyklių reikalavimus.
Vertintos sritys ir jose atliktos procedūros dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais 2020 metais teisėtumo	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšminga neatitikties rizika	<ul style="list-style-type: none"> • Darbo užmokesčio sritis; • Pirkimų sritis; • Vidaus darbo organizavimo, veiklos dokumentavimo ir dokumentų valdymo, informacijos viešinimo sritys; • Viešų ir privačių interesų derinimo sritis.
Darbo užmokesčio srityje	Atlikome: <ul style="list-style-type: none"> • Įstaigoje patvirtintos darbo apmokėjimo sistemos atitikties teisės aktų reikalavimams ir išsamumo vertinimą; • darbuotojų pareigybių priskyrimo tinkamiems pareigybės lygiams ir profesijos kodams, pareigybių aprašymų tinkamumo vertinimą; • pareiginės algos nustatymo atitiktį teisės aktų nuostatoms; • Darbo užmokesčio esant nukrypimų nuo normalių darbo sąlygų (naktinis darbas, viršvalandžiai, ne visas darbo laikas ir pan.) atitiktį teisės aktų nuostatoms; • Kasmetinių atostogų suteikimo ir atostoginių apskaičiavimo atitikties teisės aktams vertinimą; • darbuotojų darbo laiko apskaitos tinkamumą. •
Pirkimų srityje	Pirkimų srities reglamentavimo išsamumą;

	<p>Pirkimų viešumą ir skaidrumą; Turto ir paslaugų įsigijimo procedūrų atitiktį teisės aktams; Pirkimų sutarčių terminų atitiktį teisės aktų nuostatomis.</p>
Vidaus darbo organizavimo, veiklos dokumentavimo, dokumentų valdymo srityse	<p>Analizavome, ar įstaigoje parengtos ir patvirtintos tvarkos ir taisyklės, reglamentuojančios įstaigos veiklą; Ar Įstaigos darbuotojai supažindinti su įstaigoje galiojančiomis tvarkomis ir taisyklėmis; Ar užtikrinama asmens duomenų apsauga įstaigoje; Vertinome, ar įstaiga įsisavinusi vieningą Savivaldybės dokumentų valdymo sistemą; Ar Įstaigos interneto svetainė atitinka reikalavimus, ar joje paskelbta visa svarbiausia aktuali informacija, susijusi su Įstaigos veikla.</p>
Viešų ir privačių interesų derinimo sritis	<p>VTER interneto svetainėje patikrinome, ar visi įstaigos darbuotojai, turintys pateikti privačių interesų deklaracijas, jas yra pateikę; Susipažinome su pateiktų deklaracijų turiniu, siekiant išsiaiškinti galimus interesų konfliktus.</p>
Teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis (teisėtumas)	<p>Įstatymai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vietos savivaldos įstatymas; 2. Biudžeto sandaros įstatymas; 3. Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas; 4. Būhalterinės apskaitos įstatymas; 5. Viešųjų pirkimų įstatymas; 6. Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas. 7. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas ir jį įgyvendinantys teisės aktai; 8. Darbo kodeksas ir jį įgyvendinantys teisės aktai; 9. Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas ir jį įgyvendinantys teisės aktai; 13. Biudžetinių įstaigų įstatymas; 14. Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas; 15. Europos Bendrasis Duomenų Apsaugos Reglamentas. <p>Vyriausybės nutarimai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 16. 2001 m. gegužės 14 d. Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais); 17. 1999 m. birželio 3 d. Nr. 719 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“;

	<p>Įsakymai:</p> <p>18. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);</p> <p>19. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2015 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 1K-389 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).</p> <p>20. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).</p> <p>21. Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (toliau – VSAFAS).</p> <p>Savivaldybės tarybos sprendimai:</p> <p>22. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2019 m. birželio 26 d. sprendimas Nr. T1-140 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“.</p> <p>23. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2015 m. kovo 31 d. sprendimas Nr. T1-77 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su aktualiais pakeitimais).</p>
--	---